

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ เสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือกำนัน จำนวน 14 คน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 213 คน รวม 227 คน จากกำนัน 14 ตำบล และผู้ใหญ่บ้านจำนวน 213 หมู่บ้าน รวม 227 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. กลุ่มตัวอย่าง คือกำนัน จำนวน 14 คนและผู้ใหญ่บ้านจำนวน 139 คน โดยผู้ใหญ่บ้านใช้สูตรการคำนวณของยามานะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าทีเทส (t-test) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 153 คน จำแนกเป็นกำนัน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.15 และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 90.85

2. ความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านกลุ่มงานบริหารงานปกครอง ด้านฝ่ายความมั่นคง ด้านฝ่ายอำนวยความสะดวกความเป็นธรรม และสุดท้ายด้านฝ่ายทะเบียนและบัตร

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่

4.1 ด้านกลุ่มงานบริหารงานปกครอง มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับคือส่วนราชการอำเภอควรให้บทบาทแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมากยิ่งขึ้น ควรมีการคัดเลือกผู้รับรางวัลแหวนทองคำประจำปีอย่างโปร่งใส ควรจัดให้ความรู้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ อำเภอควรมีการออกรางวัลชี้แนวเขตที่ดิน สาธารณประโยชน์ตามหมู่บ้านให้มีความชัดเจน ควรจัดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ควรมีโครงการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

4.2 ด้านฝ่ายอำนวยความสะดวกเป็นธรรม มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับคือการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนของราษฎรต้องรวดเร็วและเป็นธรรม เมื่อมีการแก้ปัญหาผู้มีอิทธิพล ควรมีการป้องกันภัยให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องกำหนดให้แต่ละหมู่บ้านทำกฎกติกาหมู่บ้านในการจัดระเบียบทางสังคมของแต่ละหมู่บ้านบทบาทของคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม ควรมีความชัดเจน

4.3 ด้านฝ่ายทะเบียนและบัตร มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับคือควรปรับปรุงการให้บริการกับประชาชนให้มีความชัดเจนและมีความยิ้มแย้มแจ่มใส การปฏิบัติตามขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชนต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ควรจัดสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาขอรับบริการอย่างเพียงพอ การสื่อสารกับประชาชนควรใช้คำที่ชัดเจนและใช้คำที่เข้าใจง่าย ควรปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศการบริการแก่ประชาชนให้ทันสมัย

4.4 ด้านฝ่ายความมั่นคง มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับคือ ควรมีการปราบปรามการเล่นการพนันตามงานศพอย่างจริงจัง ควรมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยพิบัติอย่างรวดเร็ว ควรมีการดำเนินการกับสถานบริการกลางคืนที่เสี่ยงดังที่อยู่ใกล้ชุมชน ควรเพิ่มจำนวนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการอยู่เวร – ยามบริการประชาชนให้มากขึ้น ควรแจ้งข้อมูลด้านความมั่นคงแก่ผู้นำทราบการเคลื่อนไหวให้มีการเฝ้าระวัง

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ด้านกลุ่มงานบริหารงานปกครอง ส่วนราชการอำเภอยังไม่ให้บทบาทแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเท่าที่ควร การคัดเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านผู้สมควรรับรางวัลเหน็บทองคำประจำปียังไม่เหมาะสม การจัดอบรมให้ความรู้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ยังไม่มี แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ตามหมู่บ้าน ไม่มีความชัดเจน กำนันผู้ใหญ่บ้านยังไม่ชำนาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

1.2 ด้านฝ่ายอำนวยความสะดวก ปัญหาข้อร้องเรียนของราษฎรอาจยังไม่ได้รับการแก้ไขที่รวดเร็วและเป็นธรรมเท่าที่ควร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านบางส่วนยังมีการกลัวภัยของผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ถูกคุกคามหมู่บ้าน ในการจัดระเบียบทางสังคมของแต่ละหมู่บ้านยังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนหมู่บ้านเท่าที่ควร

1.3 ด้านฝ่ายทะเบียนและบัตร ขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชนอาจยังไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ผู้มารับบริการมีเป็นจำนวนมากสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ผู้มาขอรับบริการ ไม่สะดวกและยังมีไม่เพียงพอ การใช้ภาษาการสื่อสารกับประชาชนที่มารับบริการอาจใช้คำที่เข้าใจได้ยาก เทคโนโลยีสารสนเทศการบริการเก่าและยังไม่ทันสมัย

1.4 ด้านฝ่ายความมั่นคง ควรมีการปราบปรามการเล่นการพนันตามงานศพอย่างจริงจัง การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติยังล่าช้า การดำเนินการกับสถานบริการที่เปิดกลางคืนที่เสี่ยงดังรบกวนชุมชนที่อยู่ใกล้ชุมชนไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง การจัดเวร – ยามบริการประชาชนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังไม่สะดวก

ผลการศึกษาที่พบ สอดคล้องกับ เรวัตติ สมบัติทอง (2543 : 25) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับนาติน ปทุมชาติพัฒน์ (2548 : 63-64) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่าการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและด้านการบริการ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกในรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือด้านการบริการรองลงมา คือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ด้านการปกครอง และรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

สอดคล้องกับวิสูตร จงชวนิชย์ (2549 : 95) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรักษา และระงับโรคติดต่อ และด้านการบำรุงศิลปประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับประมวล เกตรา (2550 : 97) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับเด่นดวง สุนทรดี (2550 : 88) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล

ตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับภิญโญ นาสิงห์จันทร์ (2550 : 87) ได้ศึกษาบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นกรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร พบว่าบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นกรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเรียงค่าจากมากไปน้อย คือด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านอำนวยความสะดวกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านบริการ ด้านการปกครอง สอดคล้องกับประเสริฐ ทยโย (2551 : 133) ได้ศึกษาความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติงานระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและด้านพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับกาญจนา เคนทวย (2545 : 87) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนอำเภอและกิ่งอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าโดยรวมประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนอำเภอและกิ่งอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎร ในด้านความถูกต้องของเอกสาร ด้านระยะเวลาการให้บริการและด้านความสามารถในการจัดการอยู่ในระดับสูง ไม่สอดคล้องกับเขียวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : 15) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ไม่สอดคล้องกับสมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2548 : 86) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

ไม่สอดคล้องกับประภาส ไชยทุม (2551 : 63-64) ได้ศึกษาความพึงพอใจ ของกำนัน และผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารของหน่วยสวัสดิ์อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่าระดับ ความพึงพอใจของกำนันและผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารของหน่วยสวัสดิ์อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยรวมและจำแนก เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการให้บริการ

ไม่สอดคล้องกับอชิรญาณ์ จันทพิมพ์ (2552 : 70) ได้ศึกษาการดำเนินงานตาม บทบาทของผู้ใหญ่บ้านเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าการดำเนินงาน ตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมด้านการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้กับประชาชน ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการ บริการตามลำดับ

2. ผลการศึกษา พบว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการดำเนินงานของที่ทำการปกครองอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับเรวัตี สมบัติทอง (2543 : 25) พบว่าความคิดเห็น ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2548 : 86) พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัด มหาสารคามไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับนาติน ปทุมชาติพัฒน์ (2548 : 63-64) ผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ การศึกษาแตกต่าง พบว่าคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศแตกต่างกันระหว่างเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุแตกต่างกัน คืออายุ 20 – 29 ปี อายุ 30 – 39 ปี อายุ 40- 49 ปี และอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็น

โดยรวมไม่แตกต่างกัน คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับวิสูตร จงชูวณิชย์ (2549 : 95) พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เด่นดวง สุบุตรดี (2550 : 88) พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ประเสริฐ ทยโย (2551 : 133) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนันที่มีอายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ต่างกันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับบอชริญาณ์ จันทพิมพ์ (2552 : 70) พบว่าการดำเนินงานตามบทบาทของ ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม การเปรียบเทียบการดำเนินงาน ตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษาแตกต่างกันพบว่ามีการดำเนินงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับประมวล เกตรา (2550 : 97) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับทุกกลุ่มอายุ ไม่สอดคล้องกับภิญโญ นาสิงห์จันทร์ (2550 : 87) ด้านการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ต่อบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นด้านปกครอง ผลการศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษาพบว่า ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอำนวยความสะดวกธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านบริการผลการศึกษาพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไม่สอดคล้องกับ ประภาส ไชยทุม (2551 : 63-64) ด้านการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของกำนันและผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารของหน่วยสวัสดิ์อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ากำนันและผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อการบริการของหน่วยสวัสดิ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำแนกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการดำเนินงานของ ที่ทำการปกครองอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1.1 ด้านกลุ่มงานบริหารงานปกครอง ส่วนราชการภายในอำเภอ ควรประสานการทำงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมากยิ่งขึ้น ควรให้การยกย่องเชิดชูเกียรติกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีผลงานดีเด่นด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม ควรจัดการอบรมให้ความรู้ เพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและให้การศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำทุกปี อำเภอควรมีแนวทางการป้องกันการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ที่สามารถกระทำให้เป็นรูปธรรมได้ ควรจัดหลักสูตรการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้อินเตอร์เน็ตสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

1.2 ด้านฝ่ายอำนวยความสะดวก การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของราษฎร ในระดับอำเภอต้องมีความรวดเร็วและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ควรเน้นให้ความปลอดภัย และการสร้างขวัญกำลังใจแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเมื่อมีการเข้าร่วมปราบปรามผู้มีอิทธิพลภายในพื้นที่แต่ละท้องที่ควรมีการจัดทำประชาคมกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสามัคคี ป้องกันการทะเลาะวิวาทของเยาวชน ควรจัดให้คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมมีบทบาทในการกำหนดการบริหารมากขึ้น

1.3 ด้านฝ่ายทะเบียนและบัตร มีขั้นตอนและช่องทางในการให้บริการแก่ประชาชนที่มาใช้บริการที่รวดเร็ว สะดวกทันเวลาการ ควรให้บริการกับประชาชนผู้มาใช้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสมีไมตรี และเป็นกันเอง มีสิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีสารสนเทศการให้บริการแก่ประชาชนที่ทันสมัยและเพียงพอ

ใช้คำในการสื่อสารกับประชาชนที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย สถานที่การให้บริการมีความสะดวก และสะอาด มีน้ำดื่มคอยบริการอย่างเพียงพอ

1.4 ด้านฝ่ายความมั่นคง ควรมีการปราบปรามการเล่นการพนันตามงานศพ อย่างจริงจัง เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติควรมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ อย่างรวดเร็ว ควรมีมาตรการในการดำเนินการกับสถานบริการที่เปิดเกินเวลาและที่มีเสียงดัง อย่างจริงจัง ควรจัดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่เวร – ยาม เพื่อให้การแก่บริการประชาชนในอำเภอ ทุกวันทำงาน ควรแจ้งข้อมูลด้านความมั่นคงแก่ผู้นำทราบการเคลื่อนไหวเพื่อให้มีการเฝ้าระวัง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของ ที่ทำการปกครองอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่มีผล ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของที่ทำการปกครองอำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษาบทบาท อำนาจและหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อส่วนราชการ ภายในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยตรงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ต้องปฏิบัติในส่วนราชการภายในอำเภอ